

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ
НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА**

Кищак Д.,
здобувач вищої освіти спеціальності
014 Середня освіта (Історія),
Мирончук Н.М.,
докт. пед. наук, доцент, доцент кафедри
педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами
Житомирського державного університету імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

У державних освітніх документах наголошується, що школа має працювати на засадах *педагогіки партнерства*, в основі якої “спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учні, батьки та вчителі, об’єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими односторонніми, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат” [3]. У педагогіці цей напрям включає систему принципів, методів, прийомів навчання та виховання особистості на основі гуманізму і творчого розвитку (Ш.Амонашвілі, І.Бех, Є.Льїн, Т.Кравченко, С. Лисенкова, В.Сухомлинський, В.Шаталов, Н.Щуркова та ін.).

Визначальна роль у впровадженні принципів партнерства в освітньому процесі належить класному керівнику, ключові аспекти діяльності якого розкрито в працях А. Ваколюк, Ю. Єрмак, Т. Кравченко, Н. Мирончук, О. Шквир, Н. Щуркової та ін. З огляду на вимоги соціуму та сучасні труднощі педагогічної реальності, проблема

партнерства у взаємодії учасників освітнього процесу є актуальною та потребує подальших досліджень.

Педагогіка партнерства – це система взаємовідносин усіх суб'єктів освітньої діяльності, яка реалізується на основі участі у діалозі, конструктивній взаємодії, утвердженні власної самоцінності на основі соціально схвалюваних норм та визнанні цінності суб'єктів взаємодії.

Педагогічна практика надає різноманітні зразки забезпечення партнерської взаємодії класного керівника з батьками (Ю. Єрмак [1], Н. Мирончук [2]): педагогічний практикум, батьківські збори, тренінги, тематичні консультації, батьківські вечори, день відкритих дверей тощо. Важливо, надати відповідні знання та сформувані вміння в майбутніх класних керівників ще на етапі професійного навчання.

З метою виявлення ступеня розуміння майбутніми вчителями основних принципів, форм і методів застосування педагогіки партнерства у професійній діяльності було здійснено опитування з використанням Googleформи. Респондентами дослідження стали студенти 2-3 курсів Житомирського державного університету імені Івана Франка, які вже мають розуміння змісту педагогічної діяльності класного керівника на основі теоретичних знань з

педагогічних дисциплін і набутих практичних умінь у процесі проходження психолого-педагогічної практики. Опитування вміщувало три блоки запитань: для виявлення розуміння сутності й принципів педагогіки партнерства; встановлення рівня знань щодо змісту, форм і методів роботи класного керівника з учнями; формулювання проблем роботи класного керівника з батьками.

Результати опитування засвідчили, що більшість респондентів (61,5%) розуміють і надають чітке визначення поняття «педагогіка партнерства», а також усвідомлюють значення принципів, на яких ґрунтується її дія. Зокрема, найбільш актуальними зазначено принцип взаємодії на засадах добровільності, рівності, порозуміння і взаємодопомоги (73,1%); принцип взаємоповаги учасників освітнього процесу (57,7%); принцип дотримання і захисту прав та обов'язків учнів, батьків, учителів (53,8%).

З'ясовано, що більшість студентів орієнтовані на різні форми співпраці класного керівника з батьками. З-поміж актуальних форми роботи педагога з батьками було визначено такі: батьківські збори (92,3%), індивідуальні консультації з педагогом (88,5%), класні та загальношкільні конференції (76,9%), відвідування родини учнів (70,8%), батьківські клуби (65,4%), тематичні консультації (50,0%), тренінги (19,2%) та ін.

З-поміж сучасних проблем співпраці класного керівника і батьків респонденти визначили такі: прояв негативізму та недовіри до класного керівника зі сторони батьків; незацікавленість частини батьків у розвитку дитини та перекладання проблем на вчителя; непорозуміння між батьками і класним керівником на основі неспроможності бачити недоліки поведінки чи розвитку своєї дитини; невміння чути поради педагога; небажання батьків брати участь у справах класу та школи та ін.

Забезпечення дієвості набутих знань та умінь майбутніх учителів щодо організації взаємодії з батьками й упровадження принципів педагогіки партнерства потребує організації освітнього процесу в ЗВО на засадах педагогіки партнерства, активне вивчення суперечностей і проблем взаємодії суб'єктів освітньої діяльності та

пошук шляхів їх усунення, забезпечення контекстної підготовки майбутніх фахівців до упровадження принципів партнерства в освітній процес закладу середньої освіти.

Список використаних джерел:

1. Єрмак Ю.І. Організація педагогічної взаємодії класного керівника з батьками учнів-підлітків. *Педагогічні науки*: зб. наук. пр., 2018. 1 (LXXXIV). С. 67-71.
2. Мирончук Н.М. *Батьки і підлітки: гармонізація взаємин*: метод. посібн. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. 68 с.
3. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи. 2016. 40 с.
4. Федірчик Т., Дідух В. Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в умовах нової української школи. *Гірська школа українських Карпат*. 2019. № 21. С. 50-54.